อิทธิพลของสูตรปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของอะโวคาโดพันธุ์บัคคาเนีย Effects of Fertilizer Formula on Growth of Buccaneer Avocado ขวัญหทัย ทนงจิตรา* พิมพ์นิภา เพ็งช่าง¹* กัลยาณี สุวิทวัส¹ และดรุณี ถาวรเจริญ¹ Kwanhatai Tanongjid ¹ Pimnipa Phengchang¹ Kunlayanee Suvittawat¹ and Darunee Thawornchareon¹

Received: October 14, 2021 Revised: November 18, 2021 Accepted: November 24, 2021

Abstract: The experiment on the effect of five fertilizer treatments on height, canopy width and diameter of Buccaneer avocado was conducted by using randomized complete block design (RCBD) with 4 replications. The treatments consisted of control, 200 g/plant of urea (46-0-0), 15-15-15 formula, urea + 15-15-15 formula and pelletized organic fertilizer every 3 months. The study was done at Pak Chong Research Station during June 2020 to June 2021. The results showed average height at 3, 6 and 9 months was not significantly different but at 12 months was statistical difference. The 15-15-15 formula had the highest plant height, followed by pelletized organic fertilizer with average height of 140 cm and 116.3 cm, respectively. Canopy width and trunk diameter were not statistically different at 3, 6, 9 and 12 months because soil was high in nutrients, fertilizer did not have any effect in the first stage (3 and 6 months). However, the formula 15-15-15 in the later stage (9 and 12 months) resulted in increased canopy width and diameter as 101.3 cm, 105 cm and 24.9 mm, 31.9 mm, respectively.

Keywords: fertilizer, avocado, Buccaneer

บทคัดย่อ: ศึกษาอิทธิพลของปุ๋ย 4 ชนิดที่มีผลต่อความสูงต้น ความกว้างทรงพุ่ม และเส้นผ่าศูนย์กลางต้นของ อะโวคาโดพันธุ์บัคคาเนีย วางแผนการทดลองแบบสุ่มบล็อกสมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design; RCBD) แบ่งออกเป็น 5 กรรมวิธี 4 ซ้ำ ไม่ใส่ปุ๋ย(control), ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) 200 กรัมต่อต้น, ปุ๋ย 15-15-15, ปุ๋ย 46-0-0 + 15-15-15 และ ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด โดยใส่ปุ๋ย ทุก 3 เดือน ณ สถานีวิจัยปากช่อง ต.ปากช่อง จ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 ถึงเดือนมิถุนายน 2564 จากการทดลองพบว่าค่าเฉลี่ยความสูงต้น ในเดือนที่ 3 6 และ 9 ไม่แตกต่างทางสถิติยกเว้นเดือนที่ 12 มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยปุ๋ย สูตร 15-15-15 มีความสูงต้นมากที่สุด รองลงมาคือปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดมีความสูงเท่ากับ 140.0 ซม. และ 116.3 ซม. ตามลำดับ ความกว้างทรงพุ่ม และเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติในเดือนที่ 3 6 9 และ 12 เนื่องจากดินมีธาตุอาหารสูง ปุ๋ยจะไม่ส่งผลในระยะแรก (เดือนที่ 3 และ 6) อย่างไรก็ตามปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในระยะหลัง (เดือนที่ 9 และ 12) ส่งผลทำให้ความกว้างทรงพุ่ม และเส้นผ่าศูนย์กลางต้นมีแนวใน้มสูงขึ้นเท่ากับ 101.3 ซม., 105 ซม. และ 24.9 มม., 31.9 มม. ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปุ๋ย อะโวคาโด บัคคาเนีย

¹สถานีวิจัยปากช่อง คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30130 Pakchong Research Station, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Pakchong, Nakhon Ratchasima 30130 *Corresponding author: ijskht@ku.ac.th

คำนำ

อะโวกาโด Persea americana Mill. (Luaraceae) จัดเป็นไม้ผลเขตกึ่งร้อน มีถิ่นกำเนิด ในเม็กซิโกและอเมริกากลาง พบครั้งแรกในเม็กซิโก และเปรู บัจจุบันปลูกมากที่สุดในเขตกึ่งร้อนและ เขตร้อน เช่น อาฟริกาใต้ ออสเตรเลียและอิสราเอล (Purseglove, 1974)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรรายงานว่า ประเทศไทยนำเข้าอะโวคาโด พ.ศ. 2563 ปริมาณ การนำเข้า 1,780,468 กิโลกรัม มูลค่า 321,880,387 บาท เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.2562 ปริมาณการนำเข้า 1,396,275 กิโลกรัม มูลค่า 233,999,070 บาท ในขณะที่การส่งออกอะโวคาโดของไทยยังมีปริมาณ น้อยมาก มีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มขึ้น พ.ศ. 2563 ปริมาณการส่งออก 43,903 กิโลกรัมมูลค่า 1,843,190 บาท เทียบกับปี พ.ศ. 2562 ปริมาณส่งออก 1,972 กิโลกรัม มูลค่า 40,780 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร, 2564)

งานวิจัยด้านคะโวคาโดของสถานีวิจัย ปากช่อง ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เป็นหน่วยงานที่มีการศึกษาวิจัย และ เก็บรวบรวมพันธุ์อะโวคาโดมากว่า 60 ปี จึงมีความ เชี่ยวชาญงานวิจัยทางด้านนี้ รวมถึงเป็นแหล่งรวบ รวมพันธุ์อะโวคาโดที่นำเข้าจากต่างประเทศอีกจำนวน 20 พันธุ์ (ขวัญหทัย และคณะ, 2557) เพื่อศึกษา ลักษณะประจำพันธุ์ และลักษณะทางการเกษตร เช่น น้ำหนักผล ขนาดของผล เป็นต้น (ขวัญหทัย และ คณะ, 2562) เทคโนโลยีการปลูกและการขยายพันธุ์ (ขวัญหทัย และคณะ, 2558) การตัดแต่งกิ่ง (ขวัญหทัย และคณะ, 2559) และคัดเลือกพันธุ์ที่มีศักยภาพของ พันธุ์ที่ดีเพื่อเป็นพันธุ์การค้าในการรับประทานผลสด ซึ่งองค์ความรู้ต่างๆ เหล่านี้เกิดจากผลสำเร็จงาน วิจัยทั้งสิ้น แต่ยังขาดองค์ความรู้ถึงเรื่องของปุ๋ยและ สูตรปุ๋ยที่ใช้เพื่อการเจริญเติบโตของต้นในระยะต่างๆ จึงเป็นที่มาของวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้

อะโวกาโดพันธุ์ Buccanaer พันธุ์การค้าที่ แนะนำให้ปลูกทั้งในที่ราบ และที่สูง มีผลผลิตสูง ผล มีรูปร่างเป็นรูปไข่ ผิวผลขรุขระเล็กน้อย สีผิวผลเป็น สีเขียว สีเนื้อเป็นสีเหลือง ขนาดผลกว้างประมาณ 8.5 เซนติเมตรและยาวประมาณ 12 เซนติเมตร มีน้ำหนักผลประมาณ 300 กรัม มีไขมันประมาณ 12-18 เปอร์เซ็นต์ มีรสชาติที่ดีมาก ลักษณะการบาน ของดอกเป็นแบบที่ 2 คือ ดอกจะบานครั้งแรกใน ตอนบ่าย เกสรตัวเมียพร้อมที่จะรับการผสม แต่อับ ละอองเกสรตัวผู้ยังไม่แตกจนกว่าดอกจะบานอีกครั้ง หนึ่งในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น (Cobley and Steele, 1976) ช่วงระยะผลแก่มีระยะเก็บเกี่ยวผลในช่วงเดือนตุลาคม ถึงธันวาคม (Babpraserth and Subhadrabandhu, 2000)

ต้นอะโวกาโดที่มีปริมาณธาตุอาหาร สะสมในระดับที่เหมาะสมจะสามารถออกดอกและ ติดผลได้ดีซึ่ง ธาตุอาหารที่สำคัญ คือในโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียมและแมกนีเซียม โดยปริมาณ ธาตุอาหารที่เพียงพอกับอะโวกาโดที่ได้จากการ วิเคราะห์ในใบพบว่าธาตุในโตรเจนที่เพียงพออยู่ ที่ระดับ 1.8-2.2 เปอร์เซ็นต์ (Lahav et al., 1987) ธาตุฟอสฟอรัสที่เพียงพออยู่ที่ระดับ 0.08 -0.25 เปอร์เซ็นต์ธาตุโพแทสเซียมที่เพียงพออยู่ที่ระดับ 0.75-2.0 เปอร์เซ็นต์และธาตุแมกนีเซียมที่เพียงพออยู่ ที่ระดับ 0.25-0.80 เปอร์เซ็นต์ (Whiley, A.W., 2000)

ฐิราพร (2547) รายงานว่า ปุ๋ยในโตรเจน มีอิทธิพลต่อการออกดอก ลักษณะใบ ปริมาณธาตุ อาหารในใบ พบว่าการให้ปุ๋ยในโตรเจนทุกอัตรา 0,0.5,1.4,2.3และ3.2กิโลกรัมต่อต้นมีผลทำให้ปริมาณ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส โพแทสเซียม และแมกนีเซียม ในใบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตั้งแต่ติดผล จนถึงระยะ เก็บเกี่ยว การให้ปุ๋ยในโตรเจนอัตรา 1.4 กิโลกรัมต่อต้น ทำให้จำนวนดอกต่อช่อ เปอร์เซ็นต์การติดผล ความ ยาวกิ่ง ความกว้างและความยาวใบ ความกว้างและ ความยาวผล น้ำหนักผล เปอร์เซ็นต์เนื้อ เมล็ด และ เปลือกผล มากที่สุด

ฉลองชัย (2544) ได้ให้คำแนะนำว่า หลัง จากปลูกอะโวคาโดได้ 1 เดือน จะใส่ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ เพิ่มให้กับต้นอะโวคาโด โดยใส่ในโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมอัตราส่วน 3:1:1 ทั้งนี้อาจให้โดยใช้ ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ผสมกับยูเรีย (46-0-0) อัตราส่วน 1:1 คลุกเคล้ากันให้ดีแล้วใส่ต้นละ 200 กรัม แบ่งใส่ ประมาณ 4 ครั้งต่อปี ทุก 3 เดือน ปีที่ 2 จะใส่ปุ๋ยผสม

ดังกล่าวข้างต้นในอัตรา 300 กรัม แบ่งใส่ประมาณ 3 ครั้งต่อปี เมื่อต้นอะโวคาโดอายุได้ 3 ปี จะเริ่มให้ ผลผลิต ปริมาณการใส่ปุ๋ยต่อต้นจะเพิ่มขึ้นตามการ ให้ผล และปุ๋ยที่ใช้ควรเปลี่ยนไปดังนี้ ในระยะต้น ปีที่ 3 จะใส่ปุ๋ยเหมือนปีที่ 2 แต่ปริมาณปุ๋ยเพิ่มขึ้น เป็นต้นละ 400 กรัม ใส่ 2 ครั้งในช่วงต้นฤดูฝนและ กลางฤดูฝน พอถึงปลายฤดูฝนดือนตุลาคม จะ เปลี่ยนเป็นปุ๋ยที่มีฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียมสูง เช่น 8-24-24 หรือ 9-24-24 ในดินร่วนปนทรายหรือ ดินทราย ส่วนดินร่วนเหนียวควรใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 อัตรา 500 กรัมต่อต้นเพื่อให้ต้นอะโวคาโดออกดอกดี และเมื่อติดผลแล้วจึงใส่ปุ๋ยอัตราส่วน 3:1:1 ใหม่ เพื่อ ให้ผลเจริญเติบโตดีและติดผลได้มากโดยอาจใส่ยู เรียผสมปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตราส่วน 1:1 เพิ่มขึ้นอีก ต้นละ 500 กรัม

ชุดดินกลางดง Series Kld กลุ่มชุดดินที่ 31การจำแนกดิน (USDA) Fine, mixed, active, isohyperthermic Ultic Paleustalfs สภาพพื้นที่ ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความ ลาดชัน 1-5 % ภูมิสัณฐาน ลานตะพัก หรือบริเวณ พื้นที่เหลือค้างจากการกัดกร่อน วัตถุต้นกำเนิดดิน การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมา เป็นระยะทางไม่ไกลนักของหินตะกอนเนื้อละเอียด หรือหินในกลุ่ม การระบายน้ำดี การซึมผ่านได้ของน้ำ ปานกลางถึงเร็ว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง ลักษณะสมบัติของดิน เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียว ปนทรายแป้ง สีน้ำตาลเข้มถึงสีน้ำตาลปนเทาเข้ม (กรมพัฒนาที่ดิน, 2548) งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาอิทธิพลของตำรับปุ๋ยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ทางด้านลำต้นอันได้แก่ ความสูง ความกว้างทรงพุ่ม และเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นของอะโวคาโดพันธุ์ าโคคาเนียปีที่ 1

สมบัติทางเคมีของดิน

ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง
ค่าการนำไฟฟ้า 1 ต่อ 5 (เคซิซีเมนต่อเมตร)
ปริมาณในโตรเจน (%)
ปริมาณฟอสฟอรัส (มิลลิกรัม/กิโลกรัม)

อุปกรณ์และวิธีการ การทดลองมีวิธีการปลูกและดูแลรักษาดังต่อไปนี้

- 1. การเตรียมต้นพันธุ์ ต้นพันธุ์ที่ใช้ในการ ทดลองเป็นต้นพันธุ์ที่ได้จากการต่อกิ่งพันธุ์บัคคาเนีย ลงบนต้นตอเพาะเมล็ดอายุ 6 เดือน และอยู่ภายใน โรงเรือนอีก 4 เดือน เพื่อให้ต้นกล้าที่ได้มีความแข็งแรง
- 2. วางแผนการทดลองแบบสุ่มบล็อก สมบูรณ์ (Randomized Complete Block Design; RCBD) โดยการทดลองแบ่งออกเป็น 5 กรรมวิธี 4 ซ้ำ ซ้ำละ 1 ต้น โดยใส่ปุ๋ย ทุก 3 เดือนหลังปลูก ในปริมาณ 200 กรัม ต่อต้น สูตรของปุ๋ยอ้างอิงจากคำแนะนำของ ฉลองชัย (2544) โดยทำการหว่านปุ๋ย รอบชายพุ่มของ ต้นอะโวกาโดพันธุ์บัคคาเนียซึ่งกรรมวิธี ดังต่อไปนี้

กรรมวิธีที่ 1 ไม่ใส่ปุ๋ย (control) กรรมวิธีที่ 2 ใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 กรรมวิธีที่ 3 ใส่สูตร 15-15-15 กรรมวิธีที่ 4 ใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 + 15-15-15

อัตราส่วน 1:1

กรรมวิธีที่ 5 ใส่ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ประกอบ ด้วยปริมาณธาตุอาหารดังนี้ ในโตรเจนทั้งหมด (N) 1.59% ฟอสฟอรัส (P) 5.36% และโพแทสเซียม (K) 1.42%

3. 3. การเตรียมดิน วิเคราะห์ดิน โดยการ เตรียมดิน ขุดหลุม โดยทำการปลูก แถวละ 10 ต้น จำนวน 4 แถว ณ สถานีวิจัยปากช่อง ต.ปากช่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

สมบัติทางเคมีของดินก่อนการทดลอง

จากการวิเคราะห์สมบัติทางเคมีของดินก่อน การทดลอง พบว่า เป็นชุดดินกลางดง มีคุณสมบัติทาง เคมีของดินดังนี้

ค่าที่วิเคราะห์ได้ (เฉลี่ย)

6.98 0.023

สูง (>0.15)

ปานกลาง (11 - 25)

4. การปฏิบัติดูแลรักษา การให้น้ำแบบฉีด พ่น โดยให้น้ำวันเว้นวันในช่วงแรก และให้น้ำสัปดาห์ ละ 1 ครั้ง หลังจาก ผ่านไป 2 เดือน หรือเมื่อพบว่าดิน ในแปลงเริ่มแห้งให้ทำการให้น้ำทันที

5. การเก็บข้อมูล ทำการเก็บข้อมูลการเจริญ เติบโตของลำต้น ทุก 3 เดือน โดยเก็บข้อมูลดังนี้

1. ความสูงต้นอะโวคาโด โดย วัดความสูงเมื่ออะโวคาโด อายุ 3 6 9 และ 12 เดือน โดยวัดจากโคนต้นเหนือผิวดินประมาณ 5 เซนติเมตร จนถึงปลายยอดของต้นอะโวคาโด

2. ความกว้างทรงพุ่ม โดยวัดความ กว้างทรงพุ่มเมื่ออะโวคาโด อายุ 3 6 9 และ 12 เดือน โดยวัดจากชายทรงพุ่มด้านที่กว้างที่สุดจนถึงชายทรง พุ่มอีกด้านหนึ่ง โดยวัดค่าเป็น เซนติเมตร

3. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น ใช้ เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์ (Vernier Caliper) วัดเส้น ผ่าศูนย์กลางลำต้นสูงจากผิวดิน ประมาณ 15 เซนติเมตร โดยใช้หน่วยวัดเป็น มิลลิเมตร

6. ระยะเวลาในการดำเนินการ เริ่มทำการ ทดลองเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2563 สิ้นสุดการทดลอง 9 มิถุนายน 2564

ผลการทดลองและวิจารณ์ ความสูงต้น

ความสูงต้นเฉลี่ยตั้งแต่ อายุ 3 เดือน จนถึง 12 เดือน พบว่าความสูงของลำต้นเฉลี่ยไม่มีความ แตกต่างทางสถิติในทุกกรรมวิธียกเว้นเดือนที่ 12 โดยตำรับทดลองที่ได้รับปุ๋ยสูตร 15-15-15 มี ความสูงต้นเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 140 เซนติเมตร รองลงมาคือ ตำรับปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด, ไม่ใส่ปุ๋ย, 46-0-0 และ 46-0-0 + 15-15-15 ซึ่งมีความสูงเฉลี่ยคือ 116.25, 108.50, 94.25 และ 67.25 เซนติเมตร ตาม ลำดับ (Table 1) เมื่อต้นอะโวคาโดอายุครบ 12 เดือน กรรมวิธีที่ใส่ปุ๋ยสูตร 15 -15-15 มีแนวใน้มการเจริญ เติบโตรวดเร็วกว่าปุ๋ยสูตรอื่นๆ

Table 1 Effect of fertilizers on average height (cm) of Buccaneer avocado at 3, 6, 9 and 12 months after transplanting.

	Stage of growth (Months)			
Fertilizer -	3	6	9	12
Control	50.4	66.2	85.5	108.5 ^{ab}
46-0-0	61.3	63.8	64.0	94.3 ^{ab}
15-15-15	57.4	73.9	93.8	140.0°
46-0-0 + 15-15-15	46.8	58.5	66.8	67.3 ^b
Pelletized organic fertilizer	65.2	75.3	92.0	116.3 ^{ab}
Mean	56.2	67.5	80.4	105.3
F-test	ns	ns	ns	*
CV (%)	27.0	27.6	35.1	29.9

ns = non significantly different, * = significantly different at p<0.05

ความกว้างทรงพุ่ม

ความกว้างทรงพุ่มเฉลี่ยไม่มีความ แตกต่างทางสถิติในทุกกรรมวิธี โดยตำรับที่ได้รับ ปุ๋ยสูตร 15-15-15 มีความกว้างทรงพุ่มเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 105 เซนติเมตร รองลงมาคือ ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ซึ่งมีความกว้างเฉลี่ยคือ 100 เซนติเมตร (Table 2) เมื่อต้นอะโวคาโดอายุครบ 9 เดือน ตำรับที่ใส่ปุ๋ยสูตร 15 -15-15 มีการเจริญเติบโตที่รวดเร็วกว่าปุ๋ยสูตรอื่น โดยเดือนที่ 3 และเดือนที่ 6 มีการเจริญเติบโตของต้น ที่ใกล้เคียงกัน และหลังจากเดือนที่ 9 และ เดือนที่ 12 ตำรับที่ใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 และ ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด มีแนวใน้มการเจริญเติบโตสูงขึ้น

^{a-b} = Means with the different letters in the same column were significantly different at p<0.05

Table 2 Effect of fertilizers on average canopy width (cm) of Buccaneer avocado at 3, 6, 9 and 12 months after transplanting.

	Stage of growth (Months)				
Fertilizer	3	6	9	12	
Control	58.3	66.2	80.8	81.0	
46-0-0	50.9	63.8	77.5	92.0	
15-15-15	52.8	73.9	101.3	105.0	
46-0-0 + 15-15-15	52.5	52.6	74.3	82.3	
Pelletized organic fertilizer	69.8	75.3	90.5	100.0	
Mean	56.8	66.4	84.9	92.1	
F-test	ns	ns	ns	ns	
CV (%)	21.2	31.4	29.0	24.8	

ns = non significantly different, * = significantly different at p<0.05

เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น

เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ยตั้งแต่ อายุ 3 เดือนจนถึง 12 เดือนพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติในทุกกรรมวิธี โดยตำรับทดลองที่ได้รับปุ๋ยสูตร 15-15-15 มีเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ย คือ 31.9 มิลลิเมตร รองลงมาคือตำรับปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ซึ่งมีขนาด

เส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นเฉลี่ยคือ 30.6 มิลลิเมตร (Table 3) โดยเดือนที่ 3, 6 และเดือนที่ 9 มีอัตราการ เจริญเติบโตของต้นที่ใกล้เคียงกัน และหลังจากเดือนที่ 12 ตำรับปุ๋ย 15-15-15 และ ตำรับปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด มีแนวใน้มการเจริญเติบโตสูงขึ้น

Table 3 Effect of fertilizers on average trunk diameter (mm) of Buccaneer avocado at 3, 6, 9 and 12 months after transplanting.

Fertilizer	Stage of growth (Months)				
	3	6	9	12	
Control	16.0	18.2	22.0	28.4	
46-0-0	15.1	17.1	22.5	28.4	
15-15-15	15.3	18.5	24.9	31.9	
46-0-0 + 15-15-15	13.4	15.3	22.3	27.3	
Pelletized organic fertilizer	15.7	19.0	24.4	30.6	
Mean	15.1	17.6	13.8	29.4	
F-test	ns	ns	ns	ns	
CV (%)	23.1	16.9	18.5	18.6	

ns = non significantly different, * = significantly different at p<0.05

วิจารณ์

การที่ต้นอะโวคาโดมีการเจริญเติบโตทาง ขนาดของลำต้นทั้งทางด้านความสูง ความกว้าง ทรงพุ่ม และเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นไม่มีความ แตกต่างกันนั้นเพราะอะโวคาโดเป็นพืชใบเลี้ยงคู่มีการ เจริญเติบโตของต้นเป็นแบบ secondary meristem การขยายขนาดของลำต้นให้ใหญ่ขึ้นอาจต้องใช้ ระยะเวลาในการแบ่งเซลล์มากกว่านี้จึงจะเห็นการ เปลี่ยนแปลง ส่วนลักษณะการเจริญเติบโตของตายอด ในอะโวคาโดเกิดในตำแหน่งที่ใบเชื่อมกับกิ่งและลำต้น

ซึ่งการเจริญของกิ่งและแขนงของลำต้นอโวคาโดทำให้ มีการเพิ่มขนาดของทรงพุ่มเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม

อย่างไรก็ตามจากข้อมูลการวิเคราะห์ดิน ตั้งแต่เริ่มการทดลองดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี และ เป็นพื้นใหม่ที่ไม่เคยปลูกพืชมากกว่า 20 ปี โดยมี ในโตรเจนในปริมาณสูง ฟอสฟอรัสปริมาณปานกลาง และโพแทสเซียมปริมาณสูงส่งผลให้การใส่ปุ๋ยตำรับ ต่างๆ จะไม่ค่อยเห็นผลในระยะแรก แต่มีแนวโน้มว่า ระยะหลังจะเห็นผลชัดเจนขึ้น และการใส่ปุ๋ยในปีแรก ชนิดของปุ๋ยส่งผลทางด้านการเจริญเติบโตที่ไม่แตก ต่างกัน ปัจจัยต่อมาที่ควรคำนึงถึงคือต้นทุนราคาของ ปุ๋ยแต่ละชนิด จากการทดลองเป็นเพียงผลของการ เจริญเติบโตของต้นอะโวคาโดอายุ 1 ปีดังนั้นจึงต้อง มีการศึกษาสูตรปุ๋ย และปริมาณของปุ๋ยที่เหมาะสม กับต้นอะโวคาโดในปีถัดไป รวมถึงศึกษาการใส่ปุ๋ยที่ มีผลต่อการออกดอก ติดผลด้วย

สรัฦ

การศึกษาอิทธิพลของปุ๋ยสูตรแตกต่างกัน ที่ มีผลต่อการเจริญเติบโตทางด้านความสูงต้นไม่มีความ แตกต่างทางสถิติทุกตำรับทดลอง ยกเว้นเดือนที่ 12 โดยตำรับทดลองที่ได้รับปุ๋ยสูตร 15-15-15 มีความ สูงต้นเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 140 เซนติเมตร ความกว้าง ทรงพุ่ม และเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้นพบว่าไม่มีความ แตกต่างทางสถิติ สรุปได้ว่าการปลูกอะโวคาโดในช่วง แรก อายุ 3 – 6 เดือน สูตรของปุ๋ยไม่ได้ส่งผลต่อความ แตกต่างทางด้านการเจริญเติบโตของลำต้น แต่มีแนว โน้มว่า ในเดือนที่ 9 และเดือนที่ 12 เป็นต้นไปปุ๋ยสูตร 15-15-15 เป็นสูตรที่มีแนวโน้มที่ส่งผลให้ต้น อะโวคาโดเจริญเติบโตได้มากกว่าป๋ยชนิดอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาที่ดิน. 2548. รายงานการจัดการทรัพยากร ดิน เพื่อการปลูกพืชเศรษฐกิจหลักตามกลุ่ม ชุดดินเล่มที่ 23 ดินบนที่ดอน. กระทรวง เกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- ขวัญหทัย ทนงจิตร, พินิจ กรินท์ธัญญูกิจ, กัลยาณี สุวิทวัส, เรื่องศักดิ์ กมขุนทด และพิมพ์นิภา เพ็งช่าง, 2557. การสำรวจ รวบรวม และ ศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ของใบอะโวคาโด.

- วารสารแก่นเกษตร 42(3)(พิเศษ): 125 - 130.
- ขวัญหทัย ทนงจิตร, พินิจ กรินท์ธัญญูกิจ, กัลยาณี สุวิทวัส, เรื่องศักดิ์ กมขุนทด และพิมพ์นิภา เพ็งช่าง, 2558. อิทธิพลของพันธุ์และวิธี การต่อกิ่งที่มีผลต่อการขยายพันธุ์อะโวคาโด พันธุ์ปีเตอร์สัน, บูช7,เฟอร์ออเท่ และแฮส, น.63 ใน: การประชุมวิชาการ ครั้งที่ 53 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. มหาวิทยาลัย
- ขวัญหทัย ทนงจิตร, พินิจ กรินท์ธัญญูกิจ, กัลยาณี สุวิทวัส, เรื่องศักดิ์ กมขุนทด และพิมพ์นิภา เพ็งช่าง, 2559. ผลของการตัดแต่งกิ่ง 4 รูปทรง ต่อการผลิใบของอะโวคาโดพันธุ์ ปีเตอร์สัน. วารสารพืชศาสตร์สงขลา นครินทร์ 3(พิเศษ): 22-26.
- ขวัญหทัย ทนงจิตร, พินิจ กรินท์ธัญญูกิจ, กัลยาณี สุวิทวัส, เรื่องศักดิ์ กมขุนทด และพิมพ์นิภา เพ็งช่าง, 2562. การศึกษาลักษณะประจำ พันธุ์ของผลอะโวคาโดเพื่อประโยชน์ในการ ปรับปรุงพันธุ์. วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 50(2)(พิเศษ) : 225 – 228.
- ฉลองชัย แบบประเสริฐ. 2544. อะโวกาโด. ส่วน วิชาการกองพัฒนาเกษตรที่สูง. เชียงใหม่. 33 หน้า.
- ฐิราพร จันทร์เปล่ง. 2547. อิทธิพลของปุ๋ยในโตรเจน ที่มีต่อการออกดอก ลักษณะใบ ปริมาณธาตุ อาหารการเจริญของกิ่งและคุณภาพผล ของอะโวกาโดพันธุ์บัคคาเนีย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ 76 หน้า
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตร และสหกรณ์. 2564. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: http://impexp.oae.go.th/ service/report_hs01.php?S_YEAR= 2563&i_type=1&HS_CODE=08044 000000&wf_search=&WF_SEARCH=Y# export. (17 พฤศจิกายน 2564).

- Babpraserth, C. and S. Subhadrabandhu. 2000.

  Avocado production in Thailand, pp.
  57-64. *In* K.P. Minas (Ed.). Avocado

  Production in Asia and The Pacific.
  FAO, Bangkok.
- Cobley, L.S and W.M. Steele. 1976. An Introduction to the Botany of Tropical Crop. 2nd ed. English Longman Book Society, London. 12 p.
- Lahav, E., D. Kalmar and Y. Bar. 1987. Nitrogen Fertilization a Guarantee for Relative Resistance of Avocado Tree to Frost.

  Journal of Plant Nutrition 10(9-16): 1859-1868.

- Purseglove, J.W. 1974. Troppical Crop Dicotyledons. English Longman Book Society, London. 719 p.
- Whiley, A.W. 2000. Avocado production in Australia, pp. 5-14. *In* K.P. Minas (Ed.). Avocado Production in Asia and The Pacific. FAO, Bangkok.